

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Zatwierdzone przez Ministerjum Przemysłu i Handlu

KURSY HANDLOWE**W. NASSALSKIEGO, w Częstochowie,**
półroczne, wieczorne dla obojga płci.

Przedmioty wykładane: buchalterja, arytmetyka handlowa, korespondencja, prawo handlowe, ekonomia polityczna, geografia handlowa, korespondencja francuska i niemiecka, kaligrafja, stenografia i nauka pisania na maszynie. — Wykłady rozpoczyna się dnia 4 Lutego 1912 roku. Zapisy przyjmują i informacji udziela Kancelarja Kursów ulica Teatralna Nr. 9, w dni powszednie od 6 1/2 do 7 1/2 w Niedziele i święta od 3 1/2 do 4 1/2 po południu. Na żądanie Kancelarja Kursów wysyła program. 05

Dla znawców i Rekonwalescentów

Koniaki francuskie

A. C. MEUROWA

poleca Skład win

K. Krakowicki

II-ga Aleja 24 w Częstochowie tel. 2-53

Regina Mamłokówna

lekarzka-dentystka

Teatralna 18 m. 3. 190.

Przyjmuje od 9-1 rano i od 3-7 w.

Dr. Natalja Neufeldpo specjalizacji w klinikach paryskich i berlińskich ordynuje w chorobach dziecięcych i wewnętrznych od 10-jej do 11 rano i od 3-jej do 5-jej po południu
Aleja II-ga № 26 i piętro Telefon 592**LEKARZ DENTYSTA****Br. MUSZYŃSKI**

w Częstochowie.

III Aleja № 67 tel. 149.

dom W-go Błaskiewicza

specjal. Złote plombi, złote zęby, złote korony i t. d.
Przyjmuje od 9-1 i od 3-7. Do 9 rano nie-
samoznanych bezpłatnie.**Wspomnienie.**

D. 3 stycznia 1795 r. podpisana została ugoda między Austrią i Rosją, kończąca ostatniego rozbiór Polski. Rozlegała się przez długie wieki w różnorodny sposób. Pierwotnie granice państwa szeroko zakreślił zdobywca Niemcewicz: Chrobrego, Smiałego i Krzywostego. Segnęły one na zachód do rzeki (Elby), do rzeki Dalepru na wschód.

W późniejszych czasach rozszerzył się kraj przez dobrowolne przyłączenie Litwy w XIV a Prus w XV wieku Polska spełniała wiernie służbę swoją w rodzinie państw europejskich: przez wieki całe powstrzymywała napady Mongołów a później Turków, walcząc razem z Krzyżactwem i niemieckim napaściem od zachodu. I w pracy cywilizacyjnej nie stała na uboju; w środkowej Europie — najpierwsze dwa uniwersytety powstały na ziemiach słowiańskich: 1318 w Pradze i 1364 w Krakowie. Rozwijało się też w narodzie poczucie prawa — czego dowodzą fakty, że już w XII wieku w Łęczycy i w XIV w Wiślicy powstały pierwsze zbory praw i ustaw. Nie brakło i urzędów społecznych: szpitel nie od XII wieku, banki zastawnicze, schroniska dla nieuleczalnych, hypoteki zakładano fabryki, były też kopalnie soli, srebra, ołowiu. Naród wydawał sławnych uczonych, poetów, rzeźbiarzy i t. d. Ustawy krajowe nie pozwalały tępić różnicówców ani obcych narodowości.

Polska nie prowadziła ani jednej wojny religijnej a dawała przykład prześladowanym gódniejszym, np. zydów, którzy na szkole naszą obsiedli nas; przybyli Niemcy, dobrowolnie przyjmowali naszą narodowość i korzystali z naszych praw. Takie państwo, w odwiecznych granicach osiadłe, dalekie od zaborczych zakusów, uległo zabiorczy polityce trzech sąsiadów. Już niekiedy Sas, August II, którego królem obrabaliśmy, w 1732 rozpoczął kłóć z sąsiadami umowy o podział kraju. Syn Jego August III traktatem tajnym oddał Kurlandję Rosji. Wybrany pod opieką Rosji Stanisław August, nie miał ani siły, ani chęci oprzeć się tym kwoanionom; naród przez dwa panowania Sasów zniewierawiony — pozwolił w 1772 r. zabrać bez oporu obrzymlą część kraju; wtedy to Austria zabrała Małopolskę, Prusy Pomorzę, Rosja Białoruś, ogółem 4 miliony ludzi i 200 tysięcy włost ziem. Po takiej klęsce naród opamiętał się i zaczął myśleć o reformach. Konstytucja t. j. uchwała 3 maja — mogła kraj skrzepić i odrodzić. Lecz tego nie dopuścili. państwa

sąsiednie. Zanim zdłono reformy wprowadzić w życie, intrzygi postonne wywołały konfederację targowicką, następnym której było powstanie Kościuszkowskie a potem drugi i trzeci podział Polski w 1795 r.

Urzczywistnianie „programu”

O nowym projekcie ograniczającym prawo polaków i cudzoziemców, podanych rosyjskich, pisze „Riecz” w artykule wstępnym bardzo zjadliwie — ale nie wspomina ani słowem o tem, że projekt skierowany jest nie tylko przeciwko cudzoziemcom i ich potomkom. „Riecz” pisze ironicznie, że „rząd przystępuje do urzczywistnienia „programu”, ogłoszonego w deklaracji prezesa rady ministrów”, że „rząd rozpoczyna swoją działalność od projektu wprowadzenia nowych ograniczeń” — zamiast od twórczej pracy ustawodawczej.

Projekt zresztą nie jest nowy. Waozonno go już do III Dumi, gdzie „narobił wiele przykości jej większość, oburzył wysoce opinię publiczną”. „Wobec zbliżającej się wówczas kompanji wyborczej większość schowała projekt, a rząd postanowił odebrać go z Dumy dla uczynienia poprawek”.

„Poprawki” te polegają na tem, że 1) „dawniejszy projekt nie dotyczył tylko Besarabskiej; 2) zakaz dotyczył tylko poddanych rosyjskich obcego pochodzenia wiary nieprawosławnej, teraz zaś prawosławie nie ratuje od stosowania zakazu; 3) projekt poddaje działaniu zakazu wszystkie oznaczone w projekcie osoby z ich potomstwem choćby do dziesiątego pokolenia, o ile one nie przyległy narodowości rosyjskiej”; 4) komisja Trzeciej Dumy wniosła do projektu zmiany, np. zniósła prawo administracyjnego wyślania osób, które nie usłużyły zakazu; obecny projekt rządowy to prawo wnosil napowrót”.

SZPIEGI. Wzięcia lwowskiego sądu karnego od kilku już miesięcy mieszczą rozmaite indywidua, aresztowane przez władze pod zarzutem szpiegostwa lub zdrady stanu. Registr asztantów tak się przedstawia:
Dozor szajki należą dwaj Ilija Kaskarow i Wiktor Aszkolkow, oraz zamieszkał w Lwowie Aleksander Fedorus, Julja Kich i Marta Betojander. Na własną rękę uprawiali szpiegostwo w Galicji: Wasyl Lichold, Zenon Miciuk, Józef Chranowski, Kiryto Bozun, Józef Buczek z Oleszyc, Jan Hallberda, Emiljan

Stasiak, Antoni Nowosadowicz, Dacko Nazor, Jan Zajaczkowski, Stefan Maczyński i Iwan Hapanowicz. Wszyscy ci mieli spełniać służbę wywiadowczą co do stanu dróg i mostów, a ponadto badać ruchy wojsk i dyzlokacje w obecnych czasach.

Od kilku miesięcy oczekują już rozprawy uwiezieni pod zarzutem zbrodni zdrady stanu i szpiegostwa: Szymon Bendasiuk i Wasyl Kodra, moskalofile. Za nimi idzie jedna z największych band szpiegowskich, która w czerwcu r. b. teile sensacji wzbudziła, a na której czele stoi baronówna Nora Hofmanowa, poddana pruska, małżonkowie Rudolflowie Königowie, Andrzej Ktosowski, Czesława Barszczewska. W łączności z nimi pozostają: Julian Zwarycz, Pawło Petrow, Sergiusz Zadiek, Borys Kulikow, Iwan Zieliński i Bronisław Dyrzc, którzy szpiegowali o okolicach Kalusza, i machery z Bukowiny: pop prawosławny Maksym Sandowicz i Hnat Hudyma.

Podobnie wyciekają rozprawy: Stanisław Rędziejowski i Iwan Kogut. Niebawem stanąć też ma przed trybunałem Adela Celarówna, która wysłał poszukiwan, znany herszt szajki szpiegowskiej Filemon Stecyszyn, na sprawę Zofji Kucharzewskiej, jaka odbyła się przed dwoma miesiącami we Lwowie, a to celem zbania sprawy z przebiegu procesu i celem wyszukania we Lwowie indywiduum, któryby się dało zaciągnąć do usług szpiegowskich. Przy sposobności poszukiwania Henryka F., urzędnika sądowego, do którego miała interes, została Celarówna przez policję przytrzymała i zdemaskowana.

W innych sprawach szpiegowskich, za które odpowiadają: b. urzędnik kolejowy Ferdynand Pistoł, Jan Gąsiorowski, grasujący ongi we Lwowie i w powiecie Tarnobrzeskim, Józef Senczowski, funkcjonariusz Tow. urzędników prywatnych i Cyprjan Cymbala, prowadzi jeszcze śledztwo z wielkim nakładem pracy sędzia śledczy radca Rybicki. W początkach roku 1913 odbędzie się szereg procesów o szpiegostwo.

Nowy minister.

Mnożą się charakterystyki nowego ministra spraw wewnętrznych, przyciemniona w nich zauważać coraz większy zwrot od lewej ku prawej stronie. Obecna charakterystyka „jednego z najstarszych zlemców półwiskich”, zamieszczona w depeszy z Czernihowa w „Russkoje Stowo”, jest tak powiemy, najradykańlejsza w tym kierunku. „Wspólne urzędowanie z N. Maklakowem w Połtawie, bliska znajomość z nim i częste rozmowy dają mi podstawę do uważania nowego ministra spraw wewnętrznych za krańcowo prawicowego, znacznie bardziej prawicowego niż Stojłypin. Jednakże wrodzony fakt i talent dyplomatyczny w znacznej mierze łagodzą zowęższe przelawy jego poglądów politycznych. Z pewnością można tylko oczekiwać, że nowy minister bez litości i gwałtu ścięgał administratorów, dokonywujących nadużyć.

Skutki i roboty zdunskie
L. Nieprzecki i Federowicz
w Częstochowie.**Ile ziemi chciała ustąpić Turcja.**Turcja europejska składała się z 7 wilaletów, a mianowicie:
Wilajet Konstantynopolski liczy 19,000 kil. kwadratowych z ludnością półtora miliona.
Adrianopolski—25,200 kil. kw. i milion mieszkańców.
Salonicki 35,000 kil. kw. i 1,130,000 mieszkańców.
Monastyrski—28,500 kil. kw. i 849,000 mieszkańców.
Kosowski—32,900 kil. kw. i 1,038,000 mieszkańców.
Skutarjiński—10,800 kil. kw. i 294,100 mieszk.
Janliński—17,900 kil. kwadr. i 520,100 mieszk.
Razem—169,000 kil. kw. z ludnością 6,230,000, z czego Turcja ustępowała zwycięzkom bałkańskiemu 125,000 kil. kw. z ludnością 3,840,000, czyli więcej dwie trzecie swoich posiadłości w Europie i prawie dwie trzecie ludności, nie licząc Krety, który zrzekł się również, zostawiając wyspę pod opieką mocarstw.
Związek bałkański jak wtemy już z depesz, uznał że ustępstwa za zbyt małe i żądał jeszcze wysp egejskich i Adrianopola z okragiem.**Telegramy.**(W A. T., własne i Peterab. Ag. Tel.)
Z komisji kolonizacyjnej.
Poznań 8. Doraznie posiedzenie komisji kolonizacyjnej wyznaczone zostało w Poznaniu na 20 b. m. Na posiedzenie to wygotowany zostanie memoriał do sejmu, poźatem omawiana będzie sprawa wywłaszczenia i uchwalone propozycje co do dalszych wywłaszczeń.**Warunki?**

Lwów 8. „Gazeta Wlcz.” zamieszcza wywiad z przywódców konserwatystów, który oświadczył między innymi, że orędzie cesarskie w sprawie uniwersytetu ukaze się tylko wtedy, jeżeli ruszył zaprzestaną obstrukcję w sejmie i zgodzą się na reformę wyborczą.

Znów pojedynek polityczny.
Budapeszt 8. Tisza wyzwał hr. Secehenyego na pojedynek, z powodu obrażającego listu. Spokonałe na szable obdębię się w czwartek.**Zamiar podwyżki cel.**
Berlin 8. Według doniesień dzienników, rząd niemiecki zamierza przy odnowieniu traktatów handlowych podwyższyć wszystkie cła o 4 pr.**Nowy sekretarz stanu.**
Berlin 8. Nowy sekretarz stanu von Jagow, w rozmowie z współpracownikiem „Lok. Anz.” oświadczył, że nie może nie powiedzieć o przyszłej swej działalności, uważa bowiem za nonsens wszelkie programy w polityce, która zależna jest od różnych konstektacji.**Defraudacja.**
Hamburg 8. Znany notariusz tutejszy, dr. Becker, zbłął po zdefraudowaniu znacznych depozytów. Policja rozesała za zbłąlenie listy gończej. Wysockość zdefraudowanej sumy jeszcze nie stwierdzono.

Hamburg 8. Notariusz Becker używał dotychczas powszechnego uznania i szacunku.

Jak się zdaje, popełnił samobójstwo.
Nowy szef sztabu.
Paryż 8. Wiceadmirał Lebris, dotychczasowy dowódca eskadry, mianowany został szefem sztabu marynarki francuskiej.**Kjamil-basza.**
Wiedeń 8. „Polit. Correspond.” donosi, że wiadomość o upadku Kjamil-baszy jest nieprawdziwa.**Katastrofa parowca.**
Nowy Jork 9. W pobliżu Astorii rozbił się podczas orkanu parowiec „Rosenkranz”. Cała załoga, złożona z 33 ludzi, utnęła.**Na Bałkanach****Przeciw wojnie.**
Londyn 8. Według informacji tutejszych, zawieszenie rokowań pokojowych zamierzają mocarstwa wyzyskać w ten sposób, że przedłożą rządowi tureckim w Konstantynopolu i delegatom tureckim w Londynie jednostronne oświadczenie, iż nie pozwolą na dalsze prowadzenie wojny.**Nie demobilizacja.**
Berlin 8. „Lok. Anz.” donosi, że Austria odrzuciła propozycję w sprawie demobilizacji. Odmowę motywuje tem, że musi trzymać wzmocnione korpusy w Bośni i Hercegowinie oraz wzdłuż granicy serbskiej, dopóki Serbia nie wycofa wojsk swoich z krajów tureckich, które po zawarciu pokoju nie będą do niej należały.

W pierwszym linji chodzi o porty adriatyckie oraz o kraje, które mają być wcielone do Albanji.

Wiedeń 8. W sprawie rokowań pomiędzy Rosją i Austrią o demobilizację, informują z kół rządowych, że z początku na zapytanie półrządowe udzieliła Austria odpowiedzi dość stanowczej, później jednak okazała skłonność do rokowań nieurzędowych, jak się zdaje, dzięki pośrednictwu strony trzeciej. Od tąd układy prowadzą się w sposób przyjaźielski, chociaż dotychczas bez politycznego rezultatu. Gabinet austro-węgierski wychodzi ze stanowiska zasadniczego, że demobilizacja jest trudną do przeprowadzenia, zanim ogólnie położenie polityczne nie będzie wyjaśnionem, a przedewszystkiem zanim na Bałkanach nie dojdzie do zupełnego uspokojenia.

Pogotowie Bułgarii.
Paryż 8. Z Konstantynopola donoszą: tutejszy komendant wojskowy, zbudawszy położenie pod Konstantynoplem i na linji obronnej Czatafzdy, przekonał się, że bułgarzy sprowadzili na swe pozycje znaczną ilość ciężkich dział

oblegniczych największego kalbru i zdolali ustawić je na korzystnych dla siebie pozycjach. Wobec tego, dalsza obrona Turcji, w razie wznowienia kroków wojennych, nie doprowadziłaby do żadnego rezultatu, a klęska ostateczna byłaby nieunikniona.

Austria i Serbia.

Wiedź 8. Donoszą z kół dyplomatycznych, że nastąpiło wyjaśnienie nieporozumień między Serbią a Austrią. Serbia otrzyma port na Adriatyku na własny użytek i będzie miała kolej do samego portu. Sprawę Albanii i wysp Egejskich pozostawiono do rozstrzygnięcia mocarstwom.

Serbia i Rumunia.

Wiedź 8. „Neue Fr. Pr.” zapewnia, że pomiędzy Serbią a Rumunią nie doszło do zawarcia żadnej umowy, wszelkie zaś doniesienia w tym kierunku są albo nieprawdziwe albo przestarzałe.

Sofia 8. W tutejszych kołach dyplomatycznych przeczą stanowco wiadomości z Londynu, jakoby pomiędzy Bułgarią i Rumunią doszło do ostatecznego porozumienia na mocy ustępstw terytorjalnych ze strony Bułgarii.

Rumunia i Bułgaria.

Wiedź 8. Minister Berchtold oświadczył znanej dziennikarce węgierskiej, pani Wesszi, że ogólne położenie polityczne nie nastroża obecnie poważniejszego motywu do obaw. Ważny zatarg pomiędzy Rumunią i Bułgarią został załagodzony. Bułgaria okazuje skłonność do ustępstwa na rzecz Rumunii Silistrii wraz z terytorjum pomiędzy Olenicą i przylądkiem Gutgrad.

Pozatem mocarstwa opiekuńcze zgadają się na to, aby Kreta przeszła bezwzględnie na własność Grecji.

Podróże dyplomatyczne.

Sofia 8. Bułgarski minister skarbu Teodorow udał się do Petersburga, aby się układać w rozmaitych sprawach, dotyczących finansów bułgarskich.

O poddanie Adrianopola.

Sofia 8. Nadeszła tu dzisiaj wiadomość, że komendant Adrianopola oświadczył miał obiegającym bułgarom, iż skłonny jest rozpocząć rokowania o poddanie twierdzy.

Wiadomość ta nie znajduje jednak wiary, komendant bowiem Adrianopola znany jest jako dobry oficer.

Wiedź 8. Potwierdzają się wiadomości o rozpaczeniu położeniu załogi w Adrianopolu, która skutkiem wyczerpania zapasów żywności jest zmuszona do kapitulacji.

Adrianopol.

Konstantynopol 8. W tutejszych kołach dyplomatycznych obiega pogłoska, że angielski minister spraw zewnętrznych Grey uczynił przedstawicielom Turcji i Bułgarii nową propozycję, dotyczącą kwestii Adrianopola i wilajetu adrianopolskiego. Według tego projektu utworzoneby zostało z Adrianopola i części wilajetu terytorjum neutralne pomiędzy Turcją a Bułgarią, rządzone przez urzędników nominalnych przez obadwa państwa. Ta stęfa neutralna pozostawałaby pod opieką mocarstw.

Rokowania.

Wiedź 8. „Neue Fr. Pr.” dowiaduje się z kół dyplomatycznych, że rokowania londyńskie ostatego tak niejasno były postawione i zostały odroczone, że obie strony były się uczynić krok ostateczny i zerwać definitywnie rokowania.

Ze strony państw bałkańskich oczekują, że Adrianopol podda się niebawem, co by uprościło całą sprawę. Kolonja 8. W telegramie z Berlina do inspirowanej „Kölnische Zig.” potwierdza korespondent wiadomość, że wszystkie mocarstwa starają się wywrzeć wpływ na W. Portę, aby ją skłonił do ustępstw i odwieść od myśli bezcelowego wznowienia kroków wojennych. Wpływ ten starają się wywierać mocarstwa równocześnie w Konstantynopolu i w Londynie, w Konstantynopolu za pośrednictwem ambasadorów, w Londynie za pośrednictwem członków konferencji ambasadorów, znoszących się w tym celu z delegatami tureckimi.

Londyn 8. Prasa tutejsza stwierdza, że **odroczenie konferencji pokojowej wpłynęło na ostateczne położenie i podziela denuncjujących na obie strony, co może doprowadzić do wybuchu.**

Mocarstwa powinny dotożyć wszelkich starań, żeby doprowadzić do porozumienia, nie dlatego, żeby obawiały się takiego niebezpieczeństwa, jak wznowienie wojny europejskiej, bo wojnę taką potrafili zlokalizować, ale dlatego, że w większe niebezpieczeństwo grozi Euro-

pie, gdy z chwilą zbliżania się stanu niepewności rozpoczyna się rozruchy w Armenii, Arabii i w innych prowincjach Azji.

Wiedź 8. „Neue Fr. Pr.” donosi z kół dyplomatycznych, że ze strony mocarstw nie rozpoczęto dotychczas żadnej akcji pokojowej. Mocarstwa nie wpływały na strony rokujące dlatego, że żadna z nich się do mocarstw o to nie zwracała i dopiero gdy to nastąpi, mocarstwa zajmą się sprawą pokoju.

Londyn 8. Przedstawiciele państw bałkańskich pozostaną w Londynie do piątku, czekając na ostateczne instrukcje rządu tureckiego dla swych delegatów. Przez ten czas mocarstwa wywierać mają łączący wpływ na Portę.

Intervencja mocarstw.

Londyn 9. Sir Edward Grey doręczył ambasadorom mocarstw projekt interwencji w zatargu bałkańskim. Projekt obejmuje 6 punktów, omawiających zbiorową akcję mocarstw i obiegających Turcję stanowiącą pomoc finansową. Z propozycją podobną zwrócili się też do mocarstw rząd francuski.

Podziękowanie.

W Trzech Króli, w rzeźbicie oświetlonej kapticy przed cudownym obrazem Matki Boskiej Częstochowskiej na Jasnej Górze, o. Alfons, paulin, w asystencji o. Aleksiego pobłogosławił związek matczyński panny Zenobii Komornickiej z p. Edwardem Breukim, kupcem z Poznania. Mowę okolicznościową wygłosił o. Alfons.

Licznie zgromadzonych gości weselnych podejmowali staropolską gościnnością rodzice panny młodej. Telegrafa z życzeniami nadeszło około 50 w tym większa część z Poznańskiego. Jako obecny gość z Poznańskiego za pośrednictwem poczynego „Gońca Częstoch.” składam czcigodnemu o. Alfonsowi za gorące przemówienie serdeczne „Bóg zapłać”. (Gość z Poznania).

KRONIKA.

Zgon.

We wtorek zmarł w naszym mieście przeżywszy lat 72 obywatel miejscowy ś. p. Mateusz Mączyński. Po za życia był i szacunkiem, jakie posiadał u wszystkich, którzy go znali, zmarły cieszył się uznaniem jako człowiek talentu. Osiały bowiem w Częstochowie na stałe po studiach malarskich prowadzonych w Krakowie i zagranicą. Prace jego pędziła są też ozdoba salonu niejednego z mecenasów sztuki wogóle w kraju, a w szczególności w naszym mieście. Ostatnio wiek podzielił wytrącił nam już pedzel z ręki, a wreszcie położył kres i jego życiu.

Żałobna statystyka.

W roku ubiegłym 1912, jak nas zawiadamia Dóxor kościelny na cmentarzu parafii św. Zygmunta pochowano zwłok zmarłych 1527, z tych dzieci 999, dorosłych 531.

Z Kamienicy Polskiej.

Stow. spożywcze „Pomoc”.

Dn. 29 z. m. odbyło się nadzwyczajne zebranie członków kooperatywy spożywczej „Pomoc” w celu obronu na następną trzy lata nowego zarządu. Z liczy 80 wszystkich członków przybyło 36 Po zaprozezeniu na przysiadając go pania Bielobradkową przystąpiono do tajnego głosowania za pomocą kartek. Ponownie obrani zostali pp. K. Gledyryk (34 gl.), J. Cianclara (21 gl.), A. Szlanko (21 gl.), na miejsce czterech ustępujących obrano W. Jezerskiego (21 gl.), J. Wójcika (22 gl.), W. Górniaka (22 gl.), A. Dobosza (18 gl.) Do komisji rewizyjnej obrano pp. Z. Mianowskiego, F. Szejna i Catusa. Członkowie z pozostałego siebie obrali jednogłośnie ponownie na prezesa p. K. Gledyryka, dzięki zaślubg jakiego położył dla spółki. Obrót Towarzystwa w ubiegłym roku sięga 40,000 rubli.

Bufoety na stacjach.

Na licytacji na dzierżawę bufoetów na stacjach kolei W.-W. otrzymał się za Częstochowę dotychczasowy dzierżawca p. Mieczysław Weber. Również w Aleksandrowie, Sosnowcu i Granicy utrzymali się dotychczasowi dzierżawcy.

Zawieszona kara.

Podczas kłedy hasło „swój do swego” rozbrzmiało u szeroko, znajdując u ogółu zaślubg posłuch, zdarza się, iż niektóre jednostki nie dosygną go. Czasami też za to osobę nieczłą na

ś. † p.

Mateusz Mączyński

Artysta-malarz, obywatel miasta Częstochowy, zmarł dnia 7 stycznia 1913 roku, przeżywszy lat 72.

Wyprowadzenie zwłok z domu przy ulicy św. Barbary Nr. 3 do kościoła św. Rocha nastąpi w czwartek 9 stycznia o godzinie 5 po poł. a następnego dnia w piątek o godzinie 9 rano nabożeństwo i złożenie zwłok do grobu. O czem krewnych, przyjaciół, znajomych i zyczliwych zawiadamiają w smutku pozostałe

Dzieci i wnuki.

odgłosy chwili spotyka doraznie zasłużona kara.

Oto we wtorek 7 stycznia b. r. kłedy z przyczyny pierwszego święta st. ślępy, chrześcijańskie były pozamykane, jedna z mieszkanek ul. Teatralnej pani A. L. zaprzęgała koniecznie nabyć kilka fantów mydła do prania, urzędniczo nazajutrz. Zamiast zacczekać do dnia następnego, pani A. L. udała się na miasto, i za innymi kupującymi weszła do sklepu M. A. Kaletera w domu przy ul. Teatralnej, gdzie nie mogąc się zgodzić na przyjęcie złego towaru, obrzucona została przez sprzedającą żywkę gradem wymysłów w rodzaju „tyś do diabła, ty antysemitka i t. p.” Oto kara tym razem, powtarzamy, za służoną, która jednak służyć powinna ostrzeżeniu dla innych.

Wieczornica „Przyszłości”.

Zarząd częstochowskiego oddziału Tow. abstynentów „Przyszłość” w nowo-otworzonym lokalu (Aleksandrowska 22, miesz. 10, dom p. Gładycha) dn. 12 b. m. w niedzielę urządziła wieczerne dla swych członków i wprowadzonych gości. Początek zabawy o godz. 6 po połud.

Wejście dla członków 25 k., dla gości 50 kop. Nowy duży lokal może pomieścić przeszło 200 osób, jest więc nadzieja, że członkowie wraz z rodzinami stawiać się wszyscy. Program wieczornicy prócz tańców zapowiada szereg atrakcji.

Wieczornica u „Moniuszki”.

W niedzielę, dn. 12 b. m. w lokali własnym („Waly 8”) rzem. Stow. im. „Moniuszki” dla swych członków, ich rodzin oraz wprowadzonych gości urządziła wieczerne tańeczną o wiele urzalnocnym programie.

Teatr w Stow. Rzem.-Przem.

W niedzielę, dn. 12 b. m. w Stow. Rzem.-Przemysłowym grono amatorów z pozostałych członków tegoż Stow. odegra: komedię Świdzkiego p. t. „Dzielniki”, zart sceniczny w 1 akcie Zawadzkiego p. t. „Służąca XX wieku” i komedię Dobrzańskiego p. t. „Złoty Cielec”.

Zaliczenia.

W dniu wczorajszym wpłynęły i są do zainkasowania na kolei W.-W. następujące zaliczenia:

Nr. nr. zaliczeń zwyczajnych krajowych: 2774 3187 2300 3369 3448 3493 3 26 3353 3664 3472 3577 3 79 3603 3662 3615 3443 3421 3472 3561 3625 3696 3041 3164 3336 3661 3519 3 392 3640 3695

Nr. nr. zaliczeń zwyczajnych bezpośrednich: 24683 24934 25584 25873 24003 24331 24489 24678 25011 25158 23279 25346 24413 23449 25532 25555 295 6 25633 26842 25643 25545 25653 26693 25704 25709 25722 25757 25782 26505 25806 25813 25828 25832 2 834 21337 26839 24821 26881 26887 25899 259 0 26917 25921 25925 25928 25972 25965 25069 25983 25983 25993 25935 26012 26014 24562 34841 24965 25139 25167 25200 25203 2 332 25356 26434 26440 26478 26479 255 3 25544 25546 25559 26005 26078 25707 25711 26747 25763 36761 26766 25787 25798 25794 25793 25820 25831 25845 25853 25929 26855 25374 26885 25913 26924 2 960 26031

Nr. nr. zaliczeń pospiesznych krajowych: 03701 03773

Nr. nr. zaliczeń pospiesznych bezpośrednich: 09596 09573 09514 09581 09569 09523 09596

„Choinka” w Tow. Dobroczynności.

Zwyczałem dorocznym, w obroncie Twa Dobroczynności, przy ul. Długiej, w domu p. Kowalskiego, urządzoną została choinka dla uczęszczającej tam dziatwy. Nastroj panował podniosły.

Many zaszczyt zawiadomć W. Panie iż otworzyliśmy Pracownię sukien damskich i ubiorów dzieciennych w II Aleji Nr. 39 I-ase piętro (otno wystawowe)

Zadaniem naszym będzie wykonywać powierzono: nam roboty solidnie szybko tano podług najwzwyższych mód.

W nadziei że W. Panie zaszczęca nas swymi zamówieniami w bieżącym sezonie pozostajemy z poważaniem

Eleonora i Marja Michotek

Sprzedają form w wielkim wyborze.

dziatwa w oświetlonych strojach, pod kierunkiem pp. Marij Pawłowskiej i Haliny Kowalskiej odpiewała szereg piosenek oraz niektóre z dzieci deklamowały. Opiekunką pp. Marij Soczołowska, Rogowa z córceczką, rejent Myśliński w asystencji kilku zaproszonych gości rozdali dziatwie upominki gwiazdkowe jak pończoszki, trzewiczki, fartuszeki oraz lakoce. Zywy obraz, wyobrażający cztery pory roku”, zakończył zabawę.

Toż samo T.w.) Dobroczynność przed świętami urządziło rozdawnictwo podarków dla biednych. A kr.

Ofiary.

Na „Przytułek dla dziewcząt—sierot” w myśl artykułu p. M. Jurakowskiego w nr. 5 „Gońca Częstoch.” Beżmienne kop. 50, Szczepanikowa rb. 3, Dr. J. Marczewski rb. 5, Patrzyk Adam rb. 3, Wróblewska Janowa rb. 1, Rygocka Łucja rb. 1, Lange Sylwester rb. 1.

Na Tow. Opieki nad bezdomnymi dziećmi Gradstejn Markusowie rb. 25

Kupię używaną maszynę pończosniczną na raty. Oferty w Adm. Gońca dla J. A. 3001

Do sprzedania.

sklep galanteryjny 2 ga Aleja №42

Ukończyszwy 6 klas na pensyi udzielam tanio lekcyi i korepetycyi w niższych klasach. Oferty dla G. H. w Adm. Gońca 3008

Poszukuje posady biurowej. Na początek może być bezpłatnie. Oferty sub. „Marya” w adm. Gońca. 3002

Wykwalifikowani pedalarze znajdują zajęcie w drukarni Stanisława Reznika w Sosnowcu za dobrym wynagrodzeniem.

Potrzebny zaraz stróż Adres Teatralna № 8 Płomiński.

Tanio zaraz do wynajęcia pojedynczy i pokój z kuchnią ulica Fabryczna № 11.

Z powodu wjazdu sprzedam tanio meble. Cortikowa 17 m. 2

Do wynajęcia Pokój umeblowany dla kobiety pracującej lub panielnek uczących się II-ga Aleja № 42 12979 i

Lokal do wynajęcia na warsztat lub na skład I Aleja 10

Plac do sprzedania 70 długi 361, szeroki 100, w oknie, w ul. m. d. w sklepie p. Kubika Ostatni Grosz d. Nr. 31 Częstochowa. 2955

Z powodu objęta posady na wzięty zaraz sprzedam za bezcen sklep spożywczy z nowym patentem Krakowska 23

Pracownia języka niemieckiego, Berlitz ul. ika nasycyścielna 6 (dł. plocz franc.) wiadomość w Administracji Gońca.

Hurtowy skład wyrobów Tabacznicy w najlepszym punkcie miasta z wyrobioną kłiyatę do sprzedania zaraz. Wiadomość w Administracji Gońca 2970

Magiel do sprzedania Wiadomość Rakó do dom

Pracownia Kapeluszy Elizy Mane la została przeniesiona na ul. Teatralną Nr. 13.

Zaproszenie do przedpłaty na r. 1913 na

Świat Teatralny

DWUTYGDNIK POŚWIĘCONY SPRAWOM TEATRALNYM
WYCHODZĄCY W WARSZAWIE POD REDAKCJĄ
WŁADYSŁAWA KOPCZEWSKIEGO

Rozpoczynając II rok wydawnictwa redakcja rozszerza znacznie treść i rozmiary pisma, przekształcając je z miesięcznika na dwutygodnik, oraz wprowadzając dział ilustracyjny. Przez to pismo staje się

największym pismem teatralnym polskim
a także jedynym, które obejmuje

całokształt zjawisk i spraw teatralnych.

Na treść pisma bowiem składają się artykuły naukowe i literackie o teatrze i dramacie, sprawozdania i korespondencje nie tylko ze wszystkich teatrów polskich, ale i z zagranicznych, plany i projekty inscenizacji, pamiętinki i wspomnienia, beletrystyka, obszerna kronika ruchu teatralnego polskiego i obcego, przegląd prasy i t. d.

Pismo jest zarazem organem Związku Artystów i Artystek Teatrów Polskich i specjalny dział poświęca omawianiu zawodowych i organizacyjnych spraw aktorstwa polskiego.

Przedpłata na „Świat Teatralny” wynosi:

	Rocznie	Półrocznie	Kwart.	Członkowie Związku otrzymują pismo bezpłatnie
W Warszawie	4 rb. — k.	2 r. — k.	1 — k.	
Na prowincji	4 rb. 80 k.	2 r. 40 k.	1,20 k.	
Zagranicą	5 rb. 40 k.	2 r. 70 k.	1,35 k.	

Za odnośne do domu 10 kop. kwartalnie.
Pojedynczy numer 20 k.

Adres redakcji i administracji:
Warszawa, Smolna 34. Nr. tel. 280-92.

WYSMIENITY W SMAKU KONIAK IMPERIAL ŻADAĆ WSZEDZIE!

H. IMICH
w CZĘSTOCHOWIE
II Aleja 16, obok mostu kolejowego
— Telefon 48 —
Pokość Poleca znanej fabryki
Farby C. Ch. Szmidta w Rydze
Cement wszelkiego rodzaju
Gips różnoli marek
Gips oraz Gępa ogniotrwała kra-
hurto i detalnie po cenach
najprzystępniejszych.

3 Lokomobile
2 motory ropowe
2 torkarnie pociągowe
oraz inne maszyny używane lecz
w dobrym stanie sprzedaje oka-
zynie inż. F. Dawidowicz II-ga
Aleja № 31 Częstochowa —

BRALIA SKALMERSKY
BUREAU TECHNICZNE
Z WŁOKNEM
Z ORUTU CIĄBNY NEGÓ
ZYRANDILE
LAMPY STÓLOWE, AMPLE, ETC.
CZĘSTOCHOWA, ALEJA II-GA, 20 / 1913

Ważne dla Kooperatyw.

Kłomnicka Fabryka Cykoryi

POLECA:

różne gatunki cykoryi, a w szczególności

№ 0000

w srebrnym opakowaniu, z korzeni wybieranych, oraz bardzo zdrową, pożywną i ekonomiczną

„Kawę Zdrowia”

Żądać we wszystkich sklepach kolonialnych i spożywczych, zwracać uwagę na markę fabryczną, wyobrażającą jaskółkę.

ZARZĄD
4-o KLASOWEGO MĘZKIEGO PROHIBICZJUM
w Zawierciach
ul. Kościelna 10, p. 2. Bałusinińskiego
Za wiadomości, że we wszystkich klasach tego są wolne miejsca Egzaminu rozpoczyna się 10 Stycznia 1913 r. Kierownikiem jest inż. Techn. Ign. Grabiński Wpis podytoczy w 4 i 3-iej klasach po 50 rb. w 2 kl. — 45 rb. w 1 i wstępnej 40 rb.

Otwarty został HOTEL-PALAST w Łodzi
róg ulic: Włocławskiej i Wągrowickiej
3 minuty od głównej stacji kolejowej
150 wykwiłtnie urząd. apartamentów od 1 rb. na dobę.
Ostatni wyraz komfortu i higieny
Windy elektr. ogrzewanie centralne, sygnalizacja amerykańska, umeblowanie pokojowe z wodą bieżącą, telefony, wanny, podwójne drzwi etc.
Przy hotelu wydział poestowy, czytelnia, sala muzyczna, restauracja, fryzjer i przystanek tramwajowy.

Kursy dla ochroniark i froebianek
Stanisławy Ligezówny
w Częstochowie, Teatralna 20
Zapisy nowowstępujących kandydatek codziennie od 9 rano do 6 p. p.

RZEZĄCZKA (TRYPER)

Jeżeli Pan leczył się bezskutecznie zastrzykowaniami, rygiacjami, przypiekaniami i t. p. jeżeli próbował Pan napróżno różnych środków wewnętrznych i zupełnie wyczerpał już o możliwości wyłączenia się z tej uporczywej choroby, natenczas polecamy Panu kapsułki KUBENOL, które zyskały już sobie bardzo wielkie uznanie. Najbardziej zaniebane i zastarzałe, jakoteż najcięższe formy rzezączki (trypra), oraz jej komplikacji i następstwa, leczą się radykalnie za pomocą kapsułek KUBENOL, zarówno u mężczyzn, jak i kobiet. Pana niezawodnie, bez względu na to, jak długo choroba już trwa, o czym świadczą odczyty lekarzy-specjalistów oraz nasza wieloletnia praktyka.

Cena 1 pudełka Rb. 2 25. Wysyłka za zaliczeniem Skład główny St. Petersburg Szkoła Medyczo-Farmaceutycznego Towarzystwa — Artylejerska № 2 Oddział № 041
Sprzedają we wszystkich aptekach i składach aptecznych

OSTRZEŻENIE. Wobec wielkiej skuteczności leczniczej kapsulek KUBENOL Medyczo-Farmaceutycznego Towarzystwa oraz ich nadzwyczajnej wartości zjawily się od niżej czasu naśladownictwa tego preparatu, wskutek czego zaopatrujemy obecnie każde nasze pudełko powyżej — umieszczoną marką fabryczną.

Zginęła karta paszportowa
Z Patryjusza Dudka wydana przez fabr. Wartę.

Pracownia Grawerska

B. SOCHACZEWSKIEGO

w Częstochowie ul. Zielona № 18 blisko Teatralnej.
Wykonują sztance stalowe, formy do odlewów metali, pregy do celluloidu, pregy stalowe do sztancowania blaszanych zabawek, wszelkie roboty grawerskie dla p. p. Introligatorów.

Spróbujcie, a przekonacie się, że najlepszy KONIAK ROSTOMOWA można dostać wszędzie.

Pracownia Ubiorów Męzkich J. URBANA

w Częstochowie
ul. Teatralna № 37, (wejście od ul. św. Stanisława) № 3
TELEFONU № 401.

Przyjmuje wszelkie obstalunki z własnego i powierzonego materiału na sezon zimowy, jak również przyjmuje zamówienia na futra.
Robota solidna. — Ceny przystępne.

Pierwszorządna Chrześcijańska pracownia gorsetów
„JÓZEFY”
Nagrodzona medalem
Częstochowa III Aleja № 46 (róg Szkolnej № 1)
Poleca wielki wybór gorsetów od 2 rb. Gorsety kraj. paryskich i wiedeńskich, higieniczne, i do wyrównania figury, szelki do prostego trzymania, biustonosze, pasy i t. d. Pranie reperacja i przerabianie.
CENY UMIARKOWANE. 270

ZDZISŁAW RYLSKI

CZĘSTOCHOWA, ALEJA II-GA Nr. 20. TELEFON Nr. 93.

Posadzki Terakotowe STALE na SKŁADZIE

Redaktor i Wydawca F. D. WILKOSZEWSKI Kierownik Literacki F. J. GALINSKI
Druk F. D. WILKOSZEWSKIEGO w Częstochowie